

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **M. B.**, bývajúcej v Ž., zastúpenej JUDr. Mgr. Š. B., advokátom so sídlom v Ž., proti žalovaným **1/ Ľ. K.**, bývajúcemu v Ž., **2/ M. B.**, bývajúcemu v Ž., **o neplatnosť zmluvy o pôžičke**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 16 C 9/2009, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 15. apríla 2010, sp. zn. 9 Co 57/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaným náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žilina rozsudkom zo 14. decembra 2009, č.k. 16 C 9/2009-71 zamietol žalobu o určenie neplatnosti zmluvy o pôžičke uzavretej 12. mája 2006 medzi žalovaným 1/ ako veriteľom a žalovaným 2/ (manželom žalobkyne) ako dlžníkom. Žalovaným nepriznal náhradu trov konania. Rozhodnutie vo veci samej odôvodnil tým, že na urobenie právneho úkonu, ktorým sa má vec (v danom prípade peniaze z pôžičky) do bezpodielového spoluvlastníctva manželov ešte len získať, nie je potrebný súhlas oboch manželov, i keď nejde o vybavovanie bežnej veci v zmysle § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Navyše žalobkyňa nemá na požadovanom určení naliehavý právny záujem, nakoľko vyhovením návrhu by sa jej právne postavenie nijako nezmenilo. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1, 2 O.s.p. s prihliadnutím na skutočnosť, že žalovaní si ich náhradu neuplatnili a zo spisu im žiadne nevyplývali.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 15. apríla 2010, sp. zn. 9 Co 57/2010 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil. Žalovaným náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, z jeho výsledkov vyvodil správny právny záver, a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil. Osobitne sa vyjadril k námietkam žalobkyne týkajúcim sa (prípadného) odňatia možnosti žalovanému 2/ konať pred súdom prvého stupňa, skutočnej výšky pôžičky, ako aj charakteru záložnej zmluvy uzavretej medzi žalovanými 1/, 2/ na zabezpečenie záväzkov zo zmluvy o pôžičke. O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1, 2 O.s.p. tak, že žalovaným ich náhradu nepriznal.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, ktoré odôvodnila ustanoveniami § 241 ods. 1 písm. a/ a c/ O.s.p. Predovšetkým namietala postup súdu prvého stupňa, ktorý neustanovil žalovanému 2/ opatrovníka pre konanie, čím mu odňal možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Odvolací súd toto pochybenie nenapravil; naopak „smiešne, neprofesionálne“ a v rozpore s § 201 O.s.p. konštatoval, že uvedený postup súdu prvého stupňa by mohol namietat' len sám žalovaný 2/, ktorému však ani nevzniklo právo podať odvolanie, keďže bol v spore úspešný. Názor súdov nižších stupňov, podľa ktorého nebol na uzavretie zmluvy o pôžičke potrebný jej súhlas, žalobkyňa rozporovala s tým, že súčasne s touto zmluvou bola uzavretá i záložná zmluva na byt v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobkyne a žalovaného 2/, a teda nešlo o bežnú vec, pri ktorej by bolo možné jej súhlas opomenúť. Z týchto dôvodov navrhla dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods.1 O.s.p.), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti rozsudku. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Žalobkyňa dovolaním napadla rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky žiadneho z uvedených rozsudkov. Z tohto dôvodu je zrejmé, že dovolanie nie je v zmysle § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Prípustnosť dovolania by v danom prípade prichádzala do úvahy len vtedy, ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Dovolací súd preto so zreteľom na § 242 ods. 1 O.s.p. skúmal, či prípustnosť dovolania nezakladá niektorá z nich. Podľa § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku i uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že z hľadiska § 237 O.s.p. nie je právne významné samotné tvrdenie účastníka o existencii určitej procesnej vady, ale až zistenie, že k namietanej vade skutočne došlo.

Dovolateľka procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Podľa názoru dovolateľky je konanie postihnuté vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ktorej existenciu vidí tak v postupe súdu prvého stupňa, ktorý neustanovil žalovanému 2/ opatrovníka pre konanie, ako aj v postupe odvolacieho súdu, ktorý sa nápravou tohto nedostatku odmietol zaoberať s odôvodnením, že takú vadu by mohol namietat' len samotný žalovaný 2/; aj to len v prípade, ak by bol v spore neúspešný.

Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., je taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Nie je však možné, aby nesprávnosť postupu súdu namietal ktorýkoľvek účastník konania. Súdna prax trvá na tom, že tak (účinne) môže urobiť len ten, komu bola (mala byť) postupom súdu možnosť pred ním konať skutočne odňatá. Uvedená vada sa teda musí týkať priamo dovolateľa. V danom prípade táto podmienka splnená nie je, nakoľko dovolateľka spája existenciu tejto vady s porušením práv iného účastníka konania (žalovaného 2/). Prípustnosť dovolania preto nemožno vyvodit' ani z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľka namieta i správnosť právnych záverov zaujatých súdmi nižších stupňov, teda nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, ktorý by v prípade opodstatnenosti mal za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia; samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vadách konania podľa § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Posúdenie, či súdy (ne)použili správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretovali alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodili (ne)správne právne závery, by tak prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad v prejednávanej veci nejde.

V prejednávanej veci nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, preto ho Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol. Riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, otázkou vecnej správnej napadnutého rozsudku odvolacieho súdu sa nezaoberal.

V dovolacom konaní úspešným žalovaným vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd im však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodali návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. mája 2011

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková